

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม
Learning Management on Learning Resources according to the
Philosophy of Sufficiency Economy Vocational Certificate using a
Collaborative Learning Method in Conjunction with an Activity Package

วรดา เจ็ดรัมย์¹, สิริพัฒน์ ลาภจิตร² และ ชาตรี เกษโพหนอง³
Worada Jadram¹, Siripat Labjit² and Chatree Ketphontong³

Received: 01 December 2023; Revised: 24 January 2024; Accepted: 26 January 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่องแหล่งเรียนรู้ ตำบลพรสำราญ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม 2) ศึกษาผลจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ มีจำนวน 28 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน การวิจัยเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย T-test Dependent รายงานผลการวิจัยโดยพรรณนาความ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม โดยนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงจากแหล่งเรียนรู้ตำบลพรสำราญ อำเภอกุฉินารายณ์ ร่วมกับชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง แต่ละชุดกิจกรรมนักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการเรียน มีการจัดกระบวนการกลุ่ม และมีการวัดผลประเมินผลก่อนเรียนและหลังการจัดการเรียนรู้ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ มีผลคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน 10.61 คะแนน คิดเป็น ร้อย

^{1 2 3} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University
Corresponding author e-mail: mookmick210839@gmail.com

ละ 53.04 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 16.39 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.96 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้วิธีการ สอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; วิธีการสอนแบบร่วมมือ; เศรษฐกิจพอเพียง; ชุดกิจกรรม

Abstract

The objectives of this research are to 1) study learning management About learning resources, Phon Samran Subdistrict, Khu Mueang District, Buriram Province According to the philosophy of Sufficiency Economy Vocational certificate students Using cooperative teaching methods with activity sets 2) study the results of learning management on learning resources according to the philosophy of sufficiency economy and 3) study student satisfaction with learning management. It is a mixed methods research. The sample group is Vocational Certificate level students, Year 1, Academic Year 2023, Buriram College of Agriculture and Technology, totaling 28 people by purposive sampling. The tools used in the research include 4 activity sets, learning management plans. Academic Achievement Test and questionnaires to measure student satisfaction Qualitative research analyzes content analysis. The quantitative research section analyzed the data. by computer program Statistics used in the research include frequency, percentage, mean, and standard deviation. and test the research hypotheses with T-test dependent. The research results are reported by describing.

The results of the research found that 1) learning management using collaborative teaching methods combined with activity sets By taking students to study the Sufficiency Economy learning resources from the Phon Samran Subdistrict Learning Center, Khu Mueang District, Buriram Province. Together with 4 activity sets, each set consists of 4 learning plans, taking a total of 8 hours. With each activity set, students can participate in learning. There is a group process. And there is an evaluation before learning and after learning. 2) Students who receive learning about learning resources according to the philosophy of Sufficiency Economy at the vocational certificate level. Using cooperative teaching methods combined with activity sets. The students had an average pre-study test score of 10.61 points, calculated as 53.04 percent, and a post-study average score of 16.39 points, calculated as 81.96 percent. which has higher academic achievement after studying

than before studying Statistically significant at the .05 level and students learning by using cooperative teaching methods with activity sets. Satisfaction with the overall learning activities was at a high level.

Keywords: Learning Management; Cooperative Teaching Methods; Efficiency Economy; Activity Sets

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ซึ่งได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์ สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย และ (8) มีจิตสาธารณะนอกจากนี้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดให้ผู้สอนต้องคัดสรรกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ 8 การวิจัยทางสังคมศึกษา ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยยึดหลักว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยมีกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรไทย มาเป็นระยะเวลายาวนาน เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้ง บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้าง ภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่สำคัญ ต้องมี “สติปัญญาและความเพียร” ซึ่งจะนำไปสู่ “ความสุข” ในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง (จรัสศรี พัวจินดา เนตร, 2560) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาได้หลากหลาย โดยเฉพาะนำมาใช้ในแง่ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์และเนื้อหาสาระวิชาต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเข้ามาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลาย เป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีลักษณะเนื้อหาที่เป็นองค์รวม ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ปรียานุช พิบูลสรารุท (2549) ได้ระบุว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวคิดใน

การจัดการศึกษาไทย นับเป็นส่วนสำคัญในการเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นการพัฒนาคนไทยให้ปรับเปลี่ยนนิสัยทัศน์และสร้างจิตสำนึกที่มั่นคงเข้มแข็งในหลักการดำเนินชีวิตโดยสถานศึกษาสามารถปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปยึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ดังนั้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเปรียบเสมือนเสาหลักสำคัญของสังคมไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ ทั้งในระดับ บุคคล ระดับครอบครัว ตลอดจนถึงระดับประเทศ

จากแนวคิดและความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาที่มีบทบาทต่อการพัฒนาพลเมืองของประเทศให้มีคุณภาพ นักการศึกษาทางสังคมศึกษาจำนวนมาก จึงได้เสนอแนะความมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษาได้ดังนี้ จอยส์ (Joyce. 1972) ได้กำหนดความมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ (1) ด้านสติปัญญา (2) ด้านสังคม (3) ด้านส่วนบุคคล เป็นการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในชีวิตสามารถปรับตัวให้ดำรงอยู่ในสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพราะสังคมและวัฒนธรรมที่รายล้อมรอบตัวผู้เรียนอยู่นั้น อันจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างไรก็ตามการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพของคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถทั้งในด้านความรู้และทักษะต่าง ๆ รวมถึงเพื่อให้ผู้เรียนควรมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน ศึกษา ขวนขวายอยู่เสมอ ให้สอดคล้องกับสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2547) การประเมินผลจะรวมคะแนนของทุกคนเป็นคะแนนของกลุ่ม ครูอาจเสริมแรงโดยการให้รางวัลหรือชมเชยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผล นอกจากการจัดการเรียนการสอนแบบทำงานร่วมกันแล้ว ดร.ธนตรีย์ เหลากลม (2561) กล่าวว่า การใช้ชุดกิจกรรมร่วมถือเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะสนองความแตกต่างของบุคคล คือ ผู้เรียนได้ศึกษาตามความสามารถ และความสนใจ อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมด้วยตนเองทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีแรงจูงใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และรู้จักการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับสอดคล้องกับเยาวชนลักษณะ ชื่นอารมณ (2549) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจในการเรียนการสอน เพราะชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา

รูปแบบหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนที่สามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่มีจำกัด ครูมีชั่วโมงการสอนและหน้าที่พิเศษมากจึงไม่มีเวลาเตรียมการสอน ดังนั้นชุดกิจกรรมจึงเป็นสื่อทางการศึกษาที่สามารถจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสามารถและตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ช่วยลดเวลาในการเรียน ผู้เรียนมีอิสระสามารถดำเนินการศึกษาได้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ทุกคนมีโอกาสใช้ความคิดอย่างเต็มที่ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถศึกษาซ้ำ ๆ ได้จนกว่าจะเข้าใจ และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ สามารถพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสืบเสาะแสวงหาความรู้ และนำเสนอความรู้ได้อย่างเหมาะสม

การจัดการศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน รู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย ครูจึงเป็นบุคลากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังหลักคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็ก โดยครูต้องเข้าใจอย่างถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ความพอเพียง/ไม่พอเพียงของตนเองและครอบครัวได้ และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (อัจฉรา วรยศศรี, 2566)

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมการเรียน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในด้านต่าง ๆ โดยสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิิต สังคม และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิิตในอนาคตต่อไปได้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ มีประสบการณ์ สร้างความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ ตำบลพรสำราญ อำเภอดุเมื่อง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม
2. เพื่อศึกษาผลจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ใช้แบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Design) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขต 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์จำนวน 116 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขต 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ห้อง มีจำนวน 28 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตของเนื้อหาในการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีหลักการที่เกี่ยวข้อง มีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา ประกอบด้วย 4 ชุดกิจกรรม ได้แก่ ชุดที่ 1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 2 พลเมืองดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 3 ชีวิตกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และชุดที่ 4 แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา ได้แก่ ด้านเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล

4. เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2. ชุดกิจกรรมเรื่อง แหล่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบด้วยชุดกิจกรรม 4 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 2 พลเมืองดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 3 ชีวิตกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 4 แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้เรื่องแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน โจทย์เหมือนกันแต่สลับตัวเลือก

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม ภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้ศึกษาได้เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และเตรียมพร้อมด้านร่างกายเพื่อการจัดการเรียนรู้
 2. ขั้นตอนการศึกษา เป็นขั้นตอนที่จะดำเนินการศึกษาโดยนำเครื่องมือที่ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้วไปใช้ในการทดลอง การดำเนินการทดลองจะใช้เวลา 4 ชั่วโมง โดยทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน 1 ชั่วโมง (นอกเวลาที่ใช้ทำการทดลอง) การจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน 1 ชั่วโมง (นอกเวลาที่ใช้ทำการทดลอง) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566
 3. จัดเตรียมห้องเรียน และออกแบบกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 4. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนเรียน
 5. ครูชี้แจงวิธีการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งแจกเอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยใช้เวลาทำการทดลองทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง
 6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest)
 7. นำแบบประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบ
 8. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติและตรวจสอบสมมติฐานต่อไป
- 5. การวิเคราะห์ข้อมูล** ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ จากการเก็บแบบทดสอบและแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ สถิติ T-test แบบ Paired – Sample T- test

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม โดยใช้เวลาในการทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยการจัดทำแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ร่วมกับชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด กิจกรรม ได้แก่ ชุดที่ 1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 2 พลเมืองดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 3 ชีวิตกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และชุดที่ 4 แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการศึกษานั้น กำหนดให้มีการทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

1 ชั่วโมง (นอกเวลาที่ใช้ทำการทดลอง) การจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน 1 ชั่วโมง (นอกเวลาที่ใช้ทำการทดลอง) โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำและกระตุ้นส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรม มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ เริ่มต้นจากการชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรม แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม มอบใบงาน และนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงจริงจากแหล่งเรียนรู้ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้กลุ่มไปถอดบทเรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่ได้ศึกษา สรุปทำผังความคิดแล้วมานำเสนอหน้าชั้นเรียน นักเรียนทุกคนต่างได้ทำงานเป็นทีม นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในการปลูกพืชผัก และการดำรงชีวิต ในการใช้จ่ายทำบัญชีครัวเรือน มีกิจกรรมร่วมกันคิด วิเคราะห์กิจกรรมจากใบความรู้ และได้รับความช่วยเหลือจากครูในการชี้แจงแนวทางการดำเนินกิจกรรม ซึ่งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังคือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นพลเมืองที่ดีจากการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาด้านตนเองและการดำเนินชีวิต จากการสังเกตพบว่า นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และมีความสุข สนุกกับการศึกษาแหล่งเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง และมีความตั้งใจในการทำงานเป็นทีม การปรึกษาหารือเพื่อช่วยเหลือกันในกลุ่มได้เป็นอย่างดี

2. ผลการจัดการเรียนรู้เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรมโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 คน คะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 16.39 คิดเป็นร้อยละ 81.96 ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 10.61 คิดเป็นร้อยละ 53.04 และมีผลการทดสอบสมมติฐานโดยการศึกษาโดยใช้สถิติ T-test แบบ Paired – Sample T- test มีผลการทดสอบดังตารางที่ 1

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	28	10.61	1.79	2.04	14.98*	.000
หลังเรียน	28	16.39	1.52			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม นักเรียนมีผลคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน 10.60

คะแนน คิดเป็นร้อยละ 53.04 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 16.39 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.96 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม ปรากฏดังตารางที่ 2

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 4 ชุด มีความเหมาะสม	4.50	.694	มาก
2	จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.57	.634	มากที่สุด
3	เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและระดับการศึกษา	4.57	.573	มากที่สุด
4	การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.57	.742	มากที่สุด
5	เนื้อหาสาระที่เรียนมีประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาต่าง ๆ ได้	4.32	.905	มาก
6	กิจกรรมที่นำมาใช้แต่ละเรื่องมีความน่าสนใจชวนให้ติดตาม ไม่น่าเบื่อ	4.39	.567	มาก
7	มีกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ท้าทายสอดแทรกและเชิญชวนให้ติดตามและเกิดการเรียนรู้	4.57	.504	มากที่สุด
8	แหล่งเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอแก่นักเรียน	4.39	.629	มาก
9	คำชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.25	.887	มาก
10	ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ สามารถนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	4.32	.723	มาก
รวม		4.44	.467	มาก

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X}$ =4.44) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อ พบว่า มีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุด โดยข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจนเนื้อหา มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและระดับการศึกษา การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียนและมีกิจกรรมใหม่ๆ ที่ท้าทายสอดแทรกและเชิญชวนให้ติดตาม และเกิดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจลำดับสุดท้าย คือ ค่าชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการจัดการแหล่งเรียนรู้ ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม โดยครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นตามหลักและกระบวนการ และขั้นตอนที่ชัดเจนควบคู่กับแผนการสอนที่คิดค้นเพื่อความเหมาะสมกับผู้เรียน จึงถือได้ว่าชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทรสินธพานนท์ (2553) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่ครูใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาการใช้สื่อต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ชุดกิจกรรมเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ประกอบกับคำแนะนำให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบที่ชัดเจน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาชุดกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของผิชากร ปริญากาญจน์ (2562) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวกและการลบเลข ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า เอกสารประกอบการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวกและการลบเลข โดยมีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อช่วยเหลือครูให้สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตามศักยภาพซึ่ง ช่วยลดความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียนรู้ และช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน โดยนำสื่อการสอน นำทฤษฎีของกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผู้สอนและผู้เรียนใช้ร่วมกัน แต่เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติเป็น ส่วนใหญ่

2. ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เกิดจากนักเรียนได้รับการกระตุ้นจากอาจารย์ผู้สอนโดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้ง 4 ชุดกิจกรรม ซึ่งนักเรียนทุกคนต่างได้ทำงานเป็นทีม นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ โดยร่วมกันคิด วิเคราะห์กิจกรรมจากใบความรู้ และได้รับความช่วยเหลือจากครูในการชี้แจงแนวทางการดำเนิน

กิจกรรม นอกจากนี้ยังได้ลงมือปฏิบัติจริงในแหล่งเรียนรู้ชุมชนในพื้นที่เศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระคณศ ปภสฺสโร (2561) ได้ศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางพลีน้อย จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.41/82.53 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระเป็นอย่างดี โดยพิจารณาจากคะแนนระหว่างเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนโดยรวมจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรมพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรมนั้น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาที่น่าสนใจ ประกอบกับการได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จริง มีกิจกรรมใหม่ๆ ที่ท้าทายสอดแทรกทำให้เกิดการอยากรู้และติดตามในเนื้อหา จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พัทธศรัณย์ ศิริพันธ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการปรับตัวในการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับ ญัฐิกา วงชาวดี (2551) กล่าวว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกพึงพอใจในงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุ และทางด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ก็จะเกิดความพึงพอใจในที่สุด สอดคล้องกับหลักการแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย plugged และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

องค์ความรู้ใหม่

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม เป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการมีบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองและมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น และอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และการนำเสนอข้อมูล โดยผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มเป็นกระบวนการที่สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเรียนรู้ และเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะสังคมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคปัจจุบัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ พบว่า ผลการจัดการแหล่งเรียนรู้ ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมกับชุดกิจกรรม โดยครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นตามหลักและกระบวนการ และขั้นตอนที่ชัดเจนควบคู่กับแผนการสอนที่คิดค้นเพื่อความเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมระดับมาก แต่ยังพบว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวยังไม่ละเอียดมากพอ และเวลาในการปฏิบัตินอกห้องเรียนจำกัด ฉะนั้นผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ร่วมกับชุดกิจกรรมควรมีการเขียนคำชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมให้ละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจทำให้กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ตามเวลาที่กำหนด

1.2 ในการจัดกิจกรรมตามแหล่งเรียนรู้ นั้น ควรให้นักเรียนได้ร่วมปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่เข้าใจมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้การงานอาชีพตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยผลการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีอื่น ๆ ตามสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). *หลักกิจกรรมพื้นฐานการงานอาชีพสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฒิชากร ปริญากาญจน์. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวก และการลบเลข ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 17(2): 115-128.
- ณัฐิกา วงชาวดิ. (2551). *ผลการเรียนรู้และความพึงพอใจวิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่สร้างบนโน้ตบุ๊กก่อนการเรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ดรณตริย์ เหลากลม. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โมเมนตัมและการชนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ปริญานุษ พิบูลสรารุช. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- พระคณศ ปกสุโร. (2561). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางพลีน้อย จังหวัดสมุทรปราการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- พัชรศรีณย์ ศิริพันธ์ และคณะ. (2558). *การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการกับหลักปรัชญา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
- เยาวลักษณ์ ชื่นอารมณ. (2549). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 5E*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุคนธ์ สีนธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อัจฉรา วรยศรี. (2566). *การจัดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/414168>.
- Joyce, D. and Weil, M. (1972). *Model of Teaching*. New Jersey: Prentice-Hall.